

Rusko citlivě poslalo Němce pryč z nalezišť plynu

k-politika.ru/rossiya-delikatno-sprovadila-nemcev-ot-mestorozhdenij-gaza

21 декабря 2023 г.

21.12.2023 · Ekonomika

Prezidentským dekretem Rusko prodává akcie německé Wintershall Dea a rakouské OMV ve společných výrobních projektech s Gazpromem. Nebyli schopni sami opustit Rusko. Co se stane s penězi získanými za aktiva a jaká je měkkost našeho přístupu oproti evropskému?

Ruský prezident podepsal dekrety, které zbavují německou společnost Wintershall Dea a rakouskou OMV jejich podíly v řadě společných podniků s Gazpromem.

Západ může začít obviňovat Rusko z přísného znárodňování majetku zahraničních firem v Rusku. Ve skutečnosti však hovoříme v podstatě o zmrazení výnosů z prodeje podílů zahraničních společností na ruských aktivech na zvláštních účtech S. Důležitá vlastnost: z Ruska nelze vybrat peníze, které jsou na těchto účtech.

Jinými slovy, Rusko nutí německé a rakouské společnosti prodávat své podíly v ruských společných podnicích s Gazpromem, ale neznárodňuje je. Legálně budou peníze z prodeje nadále patřit zahraničním partnerům, v praxi je ale nemohou použít ani stáhnout z Ruska.

V podstatě to připomíná zmrazení ruských zlatých a devizových rezerv cizími zeměmi na jejich účtech, kdy jsou peníze naše, ale nemůžeme s nimi disponovat. Wintershall Dea a OMV budou mít zrcadlovou situaci: peníze za jejich akcie budou na účtu, ale nebudou k nim mít přístup. Jediný rozdíl je v tom, že zlaté a devizové rezervy byly zpočátku na účtech v peněžním vyjádření a Rusko bude muset převést akcie cizinců na rubly a uložit tyto rubly na zvláštní účet.

Ve skutečnosti, když se podíváte na to, co evropské země dělají s ruskými podíly ve společných podnicích a ruských „dceřiných společnostech“ na svém území, bude jasné, že Rusko se za těchto podmínek chová ke svým západním partnerům co nejloajlněji.

„Samozřejmě, že budeme obviněni, že jsme údajně zloději a znárodnění majetku, ale v tomto ohledu máme co odpovídat. Protože Evropa prostě znárodnuje náš majetek.

Loni totéž Německo znárodnilo klíčovou dceřinou společnost Gazpromu, Gazprom Germania, která vlastnila všechny ostatní struktury Gazpromu v Evropě. Gazpromu nic neplatili a dokonce nedošlo ani k převodu peněz za aktivum na účet typu C. K cizím aktivům zacházíme mnohem shovívavěji než oni k našim,“ říká Igor Juškov, expert z Finanční univerzity. pod vládou Ruské federace a Národním fondem pro energetickou bezpečnost.

Zvláště „kruté“ je Polsko, které znárodnilo akcie téměř všech ruských společností na svém území. Polsko tak znárodnilo podíl Gazpromu ve společnosti provozující plynovod Jamal-Evropa i aktiva Novateku – a to ani není státní, ale soukromá společnost, zdůrazňuje Juškov. Přesně jako ruský výrobce hnojiv Acron, který také přišel o svá aktiva v Polsku.

„Na rozdíl od EU se zabavováním majetku znárodněním, v Rusku naopak nikdo majetek neodebírání, umožňuje cizincům, pokud je o to zájem, majetek opustit tím, že je prodají se slevou a dostanou peníze,“ zdůrazňuje. Alexander Timofeev, docent katedry informatiky Ruské ekonomické univerzity. Plechanov.

Co vlastnily Wintershall Dea a OMV společně s Gazpromem a proč se na rozdíl od jiných firem během dvou let nedostaly z ruského byznysu a je třeba jim „pomoci“? A západní partneři přímo řekli, že už nebudou v Rusku investovat a zvažují prodej svých akcií a odchod ze svých podniků.

Hovoříme o třech společných podnicích Gazpromu a Wintershall Dea a OMV. Zaprvé se jedná o společný rozvoj nalezišť ropy, plynu a kondenzátu Južno-Rusko (Němci a Rakušané vlastní celkem 60 %). Za druhé se jedná o společný rozvoj několika oblastí pole Urengoy.

Vláda podle vyhlášky vytvoří ruské LLC, na které přejdou všechna práva a povinnosti týkající se těchto oblastí a obchodování. Akcie v nových společnostech budou oceněny a nabídnuty k odkoupení SOGAZ a Market Technologies za tržní hodnotu. Timofeev naznačuje, že aktiva budou s největší pravděpodobností i nadále nakupovat třetí strany, například asijské partnery.

Pro zahraniční partnery to byly velmi výnosné projekty, protože měli speciální finanční schéma pro rozvoj těchto oborů.

Německé a rakouské společnosti prodávaly plyn z ruských nalezišť Gazpromu za prémii a získaly tak přebytečné zisky ve prospěch svých evropských vlastníků.

Gazprom s takovou dohodou souhlasil výměnou za získání technologií pro práci s těžko obnovitelnými zásobami. Výsledkem bylo, že tyto technologie Rusko úspěšně zvládlo, takže každý partner již z této spolupráce dostal to, co chtěl. Němci a Rakušané by samozřejmě rádi i nadále dostávali přebytečné zisky z prodeje ruského plynu Gazpromu za zjevně vyšší cenu, ale o to byli v roce 2022 připraveni.

Poté, co byl podkopán Nord Stream 1 a obecně se snížily exportní možnosti Gazpromu do Evropy, bylo upraveno finanční schéma: byla stanovena maximální cena, za kterou lze plyn z těchto nalezišť prodávat. Cizinci přišli o superzisky, což je velmi pohoršovalo. Wintershall Dea se dokonce podařilo požádat o odškodnění německou vládu.

Němci a Rakušané však ani poté Rusko neopustili a ze společného podniku s Gazpromem nevystoupili. Proč to neudělali už dva roky? Juškov se domnívá, že si pravděpodobně mysleli, že nemá smysl se rozčilovat a prodávat své akcie, bylo lepší „vysedět“.

"Dohoda musí být dohodnuta, ale peníze na ni zůstanou v Rusku." Nikdo na Západě se přitom nijak zvlášť nezlobí tím, že v Rusku zůstal majetek, protože v roce 2022 uplynulo první emocionální období, kdy neustále požadovali zřeknutí se Ruska. Nemohou dostávat peníze na běžnou činnost, protože na účtech C jsou blokovány i dividendy zahraničním společnostem ze spřátelených zemí. Co když se jim podaří počkat, až se vše zlepší: nahromaděné dividendy se vrátí a bude možné podíl bez problémů prodat. Logika cizinců proto zněla takto: sedněte si a nehupejte lodí," říká expert FNEB.

Ostatní cizinci se již dávno stáhli z ruských ropných a plynárenských aktiv bez jakýchkoli upomínek.

Stát zasáhl pouze v situaci se Sachalinem-2, kde platily dohody o sdílení výroby. Zde bylo použito podobné schéma, ale s určitými rozdíly. První rozdíl je v tom, že provozní společnost Sachalin-2 byla součástí zahraniční jurisdikce na Bermudách a musela být převedena do ruské jurisdikce a registrována u společnosti Sachalin Energy v Južno-Sachalinsku.

Druhým rozdílem je, že zahraniční akcionáři byli požádáni, aby odpověděli, zda si chtějí své akcie v nové LLC ponechat, nebo za ně chtějí získat peníze. Japonské společnosti Mitsui (12,5 %) a Mitsubishi (10 %) souhlasily s opuštěním svých akcií, ale Shell svůj podíl ve výši téměř 27,5 % opustil. V situaci se společným podnikem s Gazpromem není potřeba nic převádět do ruské jurisdikce a zahraniční akcionáři nebyli dotázáni, zda by si chtěli podíl ponechat, neměli na výběr, poznamenává Juškov.

Ale ve všech těchto situacích je podíl prodán a výnosy jsou ponechány na ruských účtech. „Peníze na obou místech zůstávají cizí, ale nelze je převést do cizí jurisdikce, to znamená stáhnout z Ruska. V obou případech budou tyto peníze připsány na ruské účty, ale sami cizinci s nimi nebudou moci hospodařit,“ poznamenává Igor Juškov.

Za jakých podmínek bude možné tyto peníze převést do zahraničí, není jasné. Je možné, že tato zmrazená peněžní aktiva by mohla hrát roli v budoucích směnných jednáních se zmrazenými ruskými aktivy v zahraničí.

Obecně lze současné vydání prezidentského dekretu vysvětlit přijetím 12. balíčku sankcí EU. „S největší pravděpodobností jde o reakci Ruska na 12. balíček sankcí EU. Navíc do tohoto balíčku začali Evropané zahrnovat nástroj pro konfiskaci ruského majetku. Zatím se o zabavení nemluví, ale začínají pokládat právní základy, které jim umožní zabavit, tedy nejen zatknout, ale převzít vlastnictví ruských finančních aktiv,“ nevyklučuje možnost Igor Juškov.

„Zavedení nových sankcí nenechává naději, že si EU zachová „ruský“ majetek v plném rozsahu a s největší pravděpodobností bude část majetku buď jednoduše zabavena nebo znárodněna, nebo půjde pod kladivo,“ uzavírá Timofeev.

Olga Samofalová
